

Vergaderjaar 2003–2004

29 499

Wijziging van de Wet werk en bijstand en enige andere wetten in verband met een aantal technische verbeteringen en het herstel van enkele omissies in de Invoeringswet Wet werk en bijstand

B

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 25 juni 2004

Met belangstelling heeft de regering kennis genomen van het voorlopig verslag van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het doet ons genoeg dat de commissie bereid is geweest het verslag binnen een korte termijn op te stellen.

In antwoord op de vragen van de leden van de CDA-fractie over de positie van woonwagenbewoners en bezitters van woonboten merkt de regering op dat op grond van het in de WWB geldende complementariteitsbeginsel in principe alle middelen bij de bijstandsverlening in aanmerking dienen te worden genomen. Dit geldt voor zowel het vermogen gebonden in de eigen woning als voor het vermogen gebonden in de eigen woonwag en eigen woonboot. Hierdoor ontstaat bij de behandeling van dit vermogen rechtsgelijkheid tussen eigenaren van een woning en eigenaren van een woonwag en woonboot. Ook is hiermee een door de rechtspraak op dit punt geconstateerd hiaat ingevuld.

Het vaartuigenbeleid wordt bepaald door gemeenten en kan nadere voorwaarden bevatten ten aanzien van de ligplaats, de woonboot en de noodzakelijke voorzieningen. De waarde van de woonboot in het economisch verkeer wordt onder meer bepaald door de plaats, de omgeving van het schip, de verwachting dat het schip op die plaats kan blijven liggen, de aanwezige voorzieningen en de staat van onderhoud. Bij de vaststelling van het vermogen in de woonboot in het kader van de vermogenstoets van de WWB worden deze criteria in het individuele geval door de gemeente beoordeeld. Met dit maatwerk kunnen gemeenten recht doen aan de feitelijke situatie van huizenbezitters, bezitters van een woonboot en bezitters van een woonwag en. De regering zegt toe in de bij de behandeling van het voorliggend wetsvoorstel in de Tweede Kamer toegezegde notitie over de vermogensvrijlating van de eigen woning in de bijstand in relatie tot de ontwikkeling van de huizenprijzen ook aandacht te schenken aan de woonboten. Wellicht ten overvloede merkt de regering op dat daarbij alleen gebruik wordt gemaakt van bestaande informatiestromen en dat er geen extra onderzoek bij gemeenten zal plaatsvinden.

De leden van de CDA-fractie plaatsten enige kanttekeningen bij het door de Tweede Kamer aanvaarde amendement over de vakantieduur van

personen ouder dan 57,5 jaar met een individuele ontheffing. Zij vragen waarom de suggestie om deze problematiek te koppelen aan de wetgeving waarbij ook de leeftijdstoets in alle socialezekerheidswetten tegen het licht worden gehouden niet is gevolgd. De regering gaat ervan uit dat deze leden doelen op het overzicht van leeftijdsgrenzen in wet- en regelgeving dat in april jongstleden aan het parlement is gezonden (Kamerstukken II 2003/2004, 28 170, nr. 28). Dit overzicht heeft alleen betrekking op de materiële werkings sfeer van de Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij arbeid (arbeid, beroep en beroepsonderwijs) en strekt zich derhalve niet uit tot de socialezekerheidswetten.

Voorts zijn er vragen gesteld die betrekking hebben op het wetsvoorstel Wijziging van de Invoeringswet Wet werk en bijstand in verband met het verlenen van de bevoegdheid aan gemeentebesturen om in het kader van de Wet werk en bijstand categoriale regelingen voor de kosten van chronische ziekte of handicap voort te zetten of nieuwe categoriale regelingen terzake tot stand te brengen (29 420).

In antwoord op de vragen van de leden van de PvdA-fractie hoe de regering de implementatie van de categoriale regeling voor chronisch zieken en gehandicapten bevordert en of zij het wenselijk acht dat alle gemeenten zo'n regeling kennen, wijst de regering op haar inspanningen om de mogelijkheden voor de gemeenten om in het kader van de WWB ten behoeve van de doelgroep chronisch zieken gehandicapten en ouderen aanvullende inkomensondersteuning te bieden, maximale bekendheid te geven. In de Handreiking voor de verlening van bijzondere bijstand aan chronisch zieken, gehandicapten en ouderen, die onder alle gemeenten is verspreid, zijn de gemeenten ideeën en suggesties aangereikt voor de ontwikkeling van een specifiek gemeentelijk beleid bijzondere bijstand voor deze doelgroep. Daarnaast worden ook regelmatig bijeenkomsten georganiseerd waarin de gemeenten onder andere met betrekking tot dit beleidsveld ervaringen (best practices) met elkaar kunnen uitwisselen, en vragen kunnen stellen. De gemeenten hebben in het kader van de WWB een drietal mogelijkheden om genoemde doelgroep inkomensondersteuning te bieden, te weten individuele bijzondere bijstand, categoriale bijzondere bijstand en een collectieve aanvullende ziektekostenverzekering. Het is uiteindelijk aan de gemeenten zelf om te kiezen welke vorm van aanvullende inkomensondersteuning of combinatie van vormen het meeste recht doet aan de positie van de chronisch zieken en gehandicapten in de betreffende gemeente. Voorts is een gemeente die geen gebruik maakt van de mogelijkheid om voor de kosten van chronische ziekte en handicap een categoriale regeling te treffen, altijd gehouden aan het individuele recht op bijzondere bijstand zoals neergelegd in artikel 35, eerste lid WWB.

De vraag van de leden van de PvdA-fractie of de Wet werk en bijstand een voldoende adequaat middel is indien blijkt dat veel gemeenten niet tot het maken van een categoriale regeling overgaan, beantwoordt de regering als volgt. De regering acht de WWB een voldoende adequaat middel en vangnet om de gemeenten op lokaal niveau in staat te stellen chronisch zieken en gehandicapten een passende aanvullende inkomensondersteuning te bieden. Zoals hiervoor is aangegeven, is het aan de gemeenten om te kiezen welke rol de categoriale bijzondere bijstand bij die aanvullende inkomensondersteuning speelt. De zorg die de leden van de PvdA-fractie uitspreken over de inkomenspositie van de minima, omdat hun inkomensachteruitgang naar hun mening ernstiger uitpakt dan het kabinet had voorspeld, deelt de regering dan ook niet.

In antwoord op de technische vraag van de leden van de VVD-fractie waarom de mogelijkheid van categoriale bijzondere bijstand in de vorm

van een collectieve aanvullende ziektekostenverzekering in de Invoeringswet WWB (artikel 10, tweede lid) is geregeld en niet in artikel 35 van de WWB, wijst de regering op het tijdelijke karakter van de categoriale regeling voor chronisch zieken en gehandicapten. Zoals uit de memorie van toelichting op de Invoeringswet WWB blijkt, ziet de regering de categoriale bijzondere bijstand voor chronische ziekte en handicap nadrukkelijk in samenhang met ontwikkelingen rond de voorliggende voorzieningen, zoals de invoering van een nieuw zorgstelsel.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
H. A. L. van Hoof